

Elemental Holding SA

**SKONSOLIDOWANY RAPORT KWARTALNY
GRUPY KAPITAŁOWEJ Elemental Holding SA
Na dzień 31.03.2018**

Spis Treści

- A. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU**
- B. WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEMENTAL HOLDING SA**
- C. KWARTALNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEMENTAL HOLDING SA**
- D. WYBRANE DANE FINANSOWE ELEMENTAL HOLDING SA**
- E. KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ELEMENTAL HOLDING SA**

A. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U.2018.757), dalej jako „Rozporządzenie”, Zarząd Spółki dominującej oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne oraz jednostkowe sprawozdanie i dane porównywalne Emitenta sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz w zakresie wymaganym przez Rozporządzenie. Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 marca 2018 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

B. WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEMENTAL HOLDING

INFORMACJE OGÓLNE

I. Dane jednostki dominującej z prawnego punktu widzenia:

Nazwa:	Elemental Holding SA
Forma prawna:	spółka akcyjna
Siedziba:	ul. Traugutta 42A, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
Kraj rejestracji:	Polska
Podstawowy przedmiot działalności:	Zasadniczym przedmiotem działalności Spółki dominującej jest działalność firm centralnych i holdingów, działalność rachunkowo-księgowa oraz doradztwo podatkowe.
Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej	Zasadniczym przedmiotem działalności spółek z Grupy Kapitałowej jest działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców; sprzedaż hurtowa odpadów i złomu; działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami.
Organ prowadzący rejestr:	Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy – KRS pod numerem KRS 0000375737
Numer statystyczny REGON:	141534442
NIP:	5291756419

Spółka dominująca została utworzona aktem notarialnym z dnia 14 sierpnia 2008 roku pod firmą Synergis Metalrecycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka Synergis Metalrecycling sp. z o.o. została przekształcona w spółkę Elemental Holding SA na podstawie Uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Synergis Metalrecycling sp. z o.o. z dnia 14 grudnia 2010 roku.

II. Czas trwania grupy kapitałowej:

Spółka dominująca Elemental Holding SA i pozostałe jednostki Grupy Kapitałowej zostały utworzone na czas nieoznaczony.

III. Okresy prezentowane

Historyczne skonsolidowane informacje finansowe zawierają dane za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 marca 2018 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 marca 2017 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 marca 2017 roku dla skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

IV. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.03.2018 r.:

Zarząd:

Na dzień 31.03.2018 r.:

Imię i nazwisko	Funkcja
Paweł Jarski	Prezes Zarządu
Michał Zygmunt	Wiceprezes Zarządu
Anna Kostro	Członek Zarządu
Marta Rutkowska	Członek Zarządu
Almontas Kybartas	Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu

W prezentowanym okresie nie było zmian w składzie Zarządu.

Rada Nadzorcza

Imię i nazwisko	Funkcja
Tomasz Malinowski	Członek Rady Nadzorczej
Agata Jarska	Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Krzysztof Szymański	Członek Rady Nadzorczej
Marek Piosik	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Napiórkowski	Sekretarz Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej

W prezentowanym okresie nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej.

V. Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
Altus TFI SA	44 691 258	26,22%	44 691 258	26,22%
Nationale-Nederlanden PTE SA	22 027 597	12,92%	22 027 597	12,92%
METLIFE Otwarty Fundusz Emerytalny	12 829 712	7,53%	12 829 712	7,53%
Aviva Investors Poland TFI SA	10 717 311	6,29%	10 717 311	6,29%
Aegon PTE SA	10 138 587	5,95%	10 138 587	5,95%
Pozostali	70 061 600	41,09%	70 061 600	41,09%
Razem	170 466 065	100,00%	170 466 065	100,00%

VI. Spółki zależne:

Nazwa Spółki zależnej	Siedziba	% posiadanego kapitału i głosów na WZA
Tesla Recycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Warszawa	100%

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

sp.k.		
Terra Recycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Elemental Group Consulting sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Collect Points spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	Grodzisk Mazowiecki	100%
PGM Group spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	Grodzisk Mazowiecki	51%
Metal Holding s.r.o.	Čapajevova, Słowacja	94,65%
UAB "EMP recycling"	Galinės vil., Litwa	51%
Evciler & Elemental Recycling B.V.	Amsterdam, Holandia	100%
Evciler & Elemental Recycling Middle East DMCC	Dubaj, Zjednoczone Emiraty Arabskie	51%
Kat-Metal Oy	Tervajoki, Finlandia	51%
Kat-Metal Estonia Oü	Tallinn, Estonia	51%
AWT Recycling Ltd.	Leeds, Wielka Brytania	51%
FINEX SICAV SIF SA - Private Equity VII	Luksemburg,	100%
Elemental Capital SARL	Luksemburg,	100%
Elemental Capital 1 S.C.Sp.	Luksemburg	100%
Syntom sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Syntom Holdco sp. z o.o.	Warszawa	100%
Tesla Recycling sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Tesla Holdco sp. z o.o.	Warszawa	100%
Terra Recycling sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Terra Holdco sp. z o.o.	Warszawa	100%
Elemental Group sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Platinum M.M. sp. z o.o.	Wysogotowo	51%
Platinum MM spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	Wysogotowo	75%
Elemental Asset Management sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Collect Points sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
PGM Group sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	51%
PGM Holdco sp. z o.o.	Grodzisk Mazowiecki	100%
Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. j.	Grodzisk Mazowiecki	100%
PCB Tech sp. z o.o.	Bydgoszcz	100%
Elemental EMEA Global Trade Centre DMCC	Dubaj, Zjednoczone Emiraty Arabskie	100%
RECAT GmbH	Sulzfeld, Niemcy	85%

W dniu 1 lutego 2018 r. w wyniku przekształcenia spółki Elemental Asset Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. powstała spółka pod firmą Elemental Group Consulting sp. z o.o.

W dniu 2 lutego 2018 r. w wyniku przekształcenia spółki Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Property Management S.K.A. powstała spółka pod firmą Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. j.

W dniu 28 lutego 2018 roku podmiot zależny od Elemental Holding SA podpisał umowę nabycia 85% udziałów w spółce RECAT GmbH z siedzibą w Sulzfeld w Niemczech (dalej: „RECAT”). Umowa zawarta została po dokonaniu prawnego jak i finansowego due diligence RECAT. Przeniesienie własności udziałów nastąpiło z chwilą zawarcia umowy.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

RECAT jest na rynku niemieckim oraz zachodnio - europejskim dynamicznie rozwijającym się przedsiębiorstwem specjalizującym się w recyklingu zużytych katalizatorów samochodowych i przemysłowych. Spółka posiada zaawansowany technologicznie zakład recyklingu o łącznej wydajności do 200 ton miesięcznie, wyposażony w linie do demontażu, separacji, cięcia oraz mielenia odpadów. Zaplecze technologiczne RECAT stanowi również profesjonalne laboratorium chemiczne pozwalające wykonywać dokładne badania zawartości metali szlachetnych nowoczesnymi metodami badawczymi. RECAT prowadzi również projekty badawcze w zakresie recyklingu i transportu zużytych baterii i akumulatorów, w tym baterii litowo – jonowych. RECAT posiada zezwolenie na utylizację zużytych katalizatorów (w tym zawierających substancje niebezpieczne), natomiast w zakresie zbierania, przewozu, składowania i przerobu - jest uprawniona do używania nazwy Specjalistyczne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami oraz znaku kontroli PÜG. W sierpniu 2015 certyfikowała swój system zarządzania jakością na zgodność z normą ISO 9001:2008.

Spółka zlokalizowana jest strategicznie w południowo – zachodniej części Niemiec, posiada sieć zakupową w krajach niemieckojęzycznych (Niemcy, Austria, Szwajcaria), we Francji oraz w krajach północno – zachodniej Afryki. Spółka zbiera i przetwarza rocznie około 350 ton zużytych katalizatorów samochodowych i przemysłowych, generując przychody na poziomie 20 mln EUR rocznie.

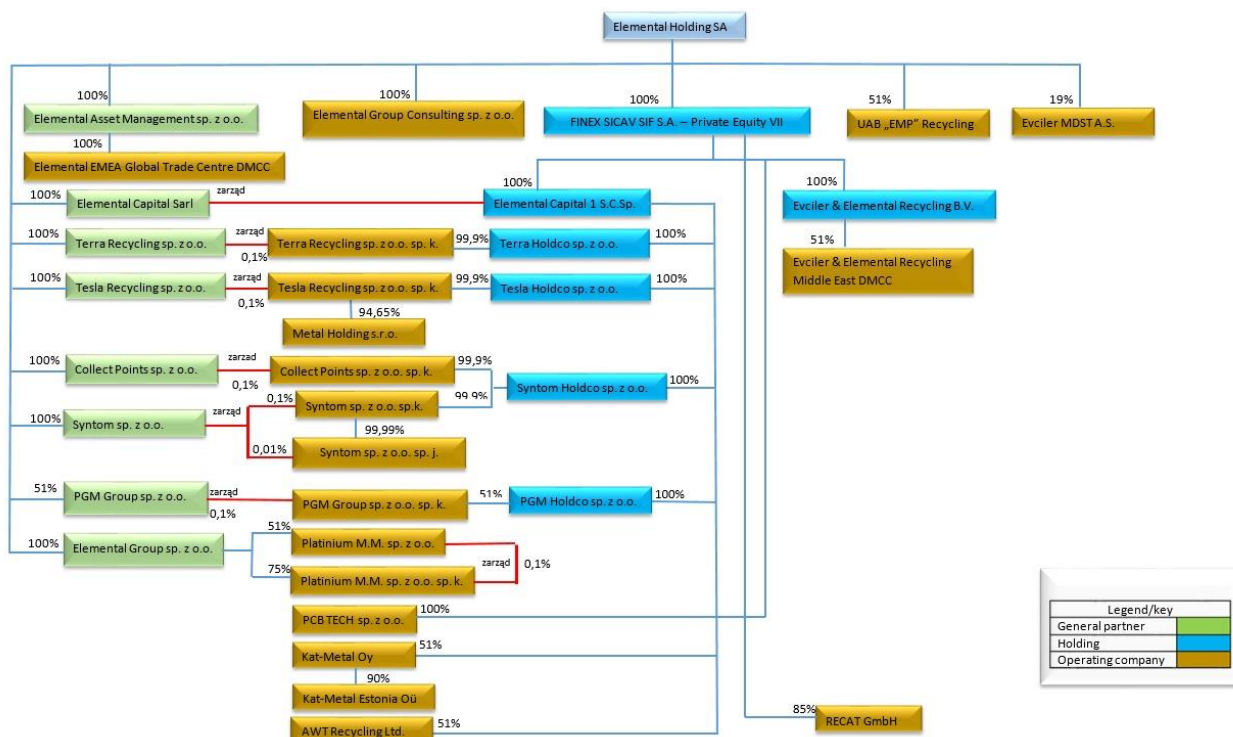
W dniu 12 marca 2018 r. utworzona została przez Elemental Asset Management sp. z o.o. nowa spółka w Grupie, tj. Elemental EMEA Global Trade Centre DMCC.

Spółki nieobjęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym: FINEX SICAV SIF SA - Private Equity VII, RECAT GmbH oraz Elemental EMEA Global Trade Centre DMCC ze względu brak istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Emitenta.

VII. Spółki stowarzyszone, zależne.

Brak spółek zależnych i stowarzyszonych.

VIII. Graficzna prezentacja grupy kapitałowej:

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

IX. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsza skonsolidowana informacja finansowa została zatwierdzona do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 28 maja 2018 roku.

X. Wybrane dane finansowe w przeliczeniu na EUR

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego. Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są zgodnie z art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2018.395), dalej jako „UoR” w tysiącach PLN. Ewentualne różnice pomiędzy wartościami wykazanymi w poszczególnych pozycjach tabel mogą różnić się od ich podsumowań z uwagi na algorytm zaokrągleń wartości do pełnych tys. PLN.

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresach objętych sprawozdaniem finansowym, ustalane są przez Narodowy Bank Polski. Ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR w okresach objętych historycznymi danymi finansowymi kształtowały się następująco:

Okres sprawozdawczy	średni kurs w okresie*	Kurs na ostatni dzień okresu
31.03.2018	4,1784	4,2085
31.12.2017		4,1709
31.03.2017	4,2891	4,2198

*) średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla EUR obowiązujących na ostatni dzień okresu.

Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla EUR obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych z prezentowanego sprawozdania finansowego oraz danych porównywalnych, przeliczonych na EUR

Wyszczególnienie	za okres 01.01.-31.03.2018		za okres 01.01.-31.03.2017	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	372 620	89 178	349 007	81 371
Koszt własny sprzedaży	332 231	79 512	304 300	70 947
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	12 365	2 959	19 530	4 553
Zysk (strata) brutto	9 603	2 298	15 573	3 631
Zysk (strata) netto	7 831	1 874	14 347	3 345
Zysk (strata) netto podmiotu dominującego	5 298	1 268	11 526	2 687
Liczba akcji w sztukach średnioważona	170 466 065	170 466 065	170 466 065	170 466 065
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	0,03	0,00	0,07	0,02
	na dzień 31.03.2018		na dzień 31.12.2017	
Aktywa trwałe	396 483	94 210	398 384	95 515
Aktywa obrotowe	324 737	77 162	346 451	83 064

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Kapitał własny	492 974	117 138	485 604	116 427
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	470 786	111 866	466 600	111 870
Zobowiązania długoterminowe	92 001	21 861	96 579	23 155
Zobowiązania krótkoterminowe	136 245	32 374	162 653	38 997
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	2,76	0,66	2,74	0,66
	za okres 01.01.-31.03.2018		za okres 01.01.-31.03.2017	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	7 944	1 901	2 431	567
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-2 022	-484	-9 677	-2 256
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-19 718	-4 719	13 684	3 190

KWARTALNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY ELEMENTAL HOLDING SA

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	01.01- 31.03.2018	01.01 - 31.03.2017
Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	372 620	349 007
Przychody netto ze sprzedaży usług i produktów	19 289	8 272
Zmiana stanu produktów zwiększenia (+); zmniejszenia (-)	-2 046	1 153
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	355 377	339 582
Koszty działalności operacyjnej	360 424	331 464
I. Amortyzacja	2 314	2 165
II. Zużycie materiałów i energii	6 437	5 808
III. Usługi obce	6 784	8 364
IV. Podatki i opłaty	569	544
V. Wynagrodzenia	8 367	7 271
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 909	1 642
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	1 813	1 370
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	332 231	304 300
Zysk (strata) na sprzedaży	12 196	17 543
Pozostałe przychody operacyjne	469	2 064
Pozostałe koszty operacyjne	300	77
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	12 365	19 530
Przychody finansowe	382	304
Koszty finansowe	3 144	4 261
Zysk (strata) na działalności gospodarczej	9 603	15 573
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek rozliczanych metodą praw własności		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	9 603	15 573
Podatek dochodowy	1 772	1 226
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	7 831	14 347
Zysk (strata) z działalności zaniechanej		
Zysk (strata) netto	7 831	14 347
Zysk (strata) przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	2 533	2 821
Zysk (strata) netto przypisana podmiotowi dominującemu	5 298	11 526

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Zysk (strata) netto na jedną akcję (w zł)		
Podstawowy za okres obrotowy	0,03	0,07
Rozwodniony za okres obrotowy	0,03	0,07
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w zł)		
Podstawowy za okres obrotowy	0,03	0,07
Rozwodniony za okres obrotowy	0,03	0,07
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej (w zł)	0,00	0,00

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	01.01- 31.03.2018	01.01 - 31.03.2017
Zysk (strata) netto	7 831	14 347
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania		
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych		
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych		
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	-1 052	-1 244
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów		
Suma dochodów całkowitych	6 779	13 103
Suma dochodów całkowitych przypisana akcjonariuszom niekontrolującym	2 533	2 821
Suma dochodów całkowitych przypadająca na podmiot dominujący	4 246	10 282

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Aktywa trwałe	396 483	398 384	363 721
Rzeczowe aktywa trwałe	103 795	103 773	91 327
Nieruchomości inwestycyjne	2 372	2 372	
Wartości niematerialne	274	268	296
Wartość firmy	278 937	278 937	269 589
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych			666
Pozostałe aktywa finansowe	42	49	
Pozostałe należności	9 427	9 427	
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	1 175	1 175	1 174
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	416	2 258	420
Pozostałe aktywa niefinansowe	45	125	249
Aktywa obrotowe	324 737	346 452	339 530

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Zapasy	136 028	143 787	116 539
Należności handlowe	131 739	129 739	119 497
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	679	962	1 924
Pozostałe należności	27 075	25 011	9 345
Pozostałe aktywa finansowe	1 263	4 580	1 846
Pozostałe aktywa	4 588	5 212	1 608
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23 365	37 161	88 771
AKTYWA RAZEM	721 220	744 836	703 251

PASYWA	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Kapitał własny	492 974	485 604	462 592
Kapitały własne akcjonariuszy jednostki dominującej	470 786	466 600	451 841
Kapitał zakładowy	170 466	170 466	170 466
Kapitały zapasowy z objęcia udziałów powyżej ceny nominalnej	121 708	121 708	121 708
Pozostałe kapitały/Zyski zatrzymane	178 185	153 376	148 150
Wypłacone zaliczki na poczet dywidendy	-1 565	-1 465	
Wynik finansowy bieżącego okresu	5 298	24 769	11 526
Kapitał z różnic kursowych	-3 306	-2 254	-9
Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	22 188	19 004	10 751
Zobowiązanie długoterminowe	92 001	95 579	80 014
Kredyty i pożyczki	14 187	17 415	42 316
Pozostałe zobowiązania finansowe	68 300	67 465	27 752
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	399	2 528	310
Rozliczenia międzyokresowe	8 902	9 014	9 506
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	213	157	129
Zobowiązania krótkoterminowe	136 245	162 653	160 645
Kredyty i pożyczki	67 367	65 000	45 760
Pozostałe zobowiązania finansowe	8 578	25 146	54 250
Zobowiązania handlowe	48 890	58 303	50 096
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	3 015	2 274	977
Pozostałe zobowiązania	4 583	7 273	4 240
Rozliczenia międzyokresowe	713	2 049	0
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 387	1 095	640
Pozostałe rezerwy	1 712	1 513	4 682
PASYWA RAZEM	721 220	744 836	703 251
Wartość księgowa na akcję (w zł)	2,76	2,74	2,65

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Kapitały zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Pozostałe kapitały (kapitał zapasowy i zyski zatrzymane)	Wynik finansowy bieżącego okresu	Wyplacone zaliczki na poczet zysku	Kapitał różnic kursowych	Kapitał własny akcjonariuszy w jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 01 stycznia 2018	170 466	121 708	153 376	24 769	- 1 465	- 2 254	466 600	19 004	485 604
Zmiany zasad rachunkowości									
Korekta lat poprzednich			40				40		40
Kapitał własny po	170 466	121 708	153 416	24 769	-1 465	- 2 254	466 640	19 004	485 644
Emisja akcji									
Koszty emisji									
Rozliczenie nabycia kapitału mniejszości							0	651	651
Podział zysku			24 769	-24 769			0		
Wyplacone zaliczki na poczet zysku					-100		-100		-100
Suma dochodów całkowitych				5 298		- 1052	4 246	2 533	6 779
Kapitał własny na dzień 31 marca 2018	170 466	121 708	178 185	5 298	-1 565	-3 306	470 786	22 188	492 974

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

2017	Kapitał zakładowy	Kapitały zapasowy z objęcia udziałów powyżej ceny nominalnej	Pozostałe kapitały (zapasowy i zysk zatrzymany)	Różnice kursowe z przeliczenia	Wyplac one zaliczki na poczet zysku	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitały własne akcjonariusz y jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017	170 466	121 708	97 755	1 235		50 758	441 922	8 401	450 323
Zmiany zasad rachunkowości									
Korekta lat poprzednich			-2 124				-2 124		-2 124
Kapitał własny po korektach	170 466	121 708	95 631	1 235		50 758	439 798	8 401	448 199
Emisja akcji									
Koszty emisji akcji									
Rozliczenie nabycia/sprzedaży udziałów			-4 403				-4 403	3 058	-1 345
Podział zysku netto			50 758			-50 758			
Wycena Opcji			12 055				12 055		12 055
Korekta rozliczenia FIZ			-665				-665		-665
Wypłata zaliczki na poczet zysku					-1 465		-1 465		-1 465
Suma dochodów całkowitych				-3 489		24 769	21 280	7 545	28 825
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017	170 466	121 708	153 376	-2 254	-1 465	24 769	466 600	19 004	485 604

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Kapitały zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	kapitał związany z rozliczeniem przejęcia odwrotnego	Pozostałe kapitały (kapitał zapasowy i zyski zatrzymane)	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał różnic kursowych	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitał własny
Kapitał własny na dzień 01 stycznia 2017	170 466	121 708	-26 391	124 146	50 758	1 235	441 922	8 401	450 323
Korekta lat poprzednich				-363			-363		-363
Kapitał własny po korektach	170 466	121 708	-26 391	123 783	50 758	1 235	441 559	8 401	449 960
Emisja akcji									
Koszty emisji akcji									
Rozliczenie nabycia kapitału mniejszości							0	-471	-471
Podział zysku				50 758	-50 758		0		
Wycena opcji									
Suma dochodów					11 526	-1 244	10 282	2 821	13 103
Kapitał własny na dzień 31 marca 2017	170 466	121 708	-26 391	174 541	11 526	-9	451 841	10 751	462 592

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	9 603	15 573
Korekty razem	-1 659	-13 141
Amortyzacja	2 314	2 165
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	488	1 956
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	947	422
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	78	-2
Zmiana stanu rezerw	-3 971	-1 673
Zmiana stanu zapasów	5 930	-22 151
Zmiana stanu należności	5 915	-4 645
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-11 433	12 574
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-191	-193
Inne korekty z działalności operacyjnej	122	-349
Podatek dochodowy (zapłacony) / zwrócony	- 1858	-1 245
A. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	7 944	2 431
Wpływy	953	584
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów	484	138
Przejęte środki pieniężne (rozliczenie nabycia)		181
Inne wpływy inwestycyjne	469	265
Wydatki	2 975	10 261
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 975	1 761
Wydatki na aktywa finansowe	1 000	1 000
Inne wydatki inwestycyjne		7 500
B. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-2 022	-9 677
Wpływy	13 005	20 332
Kredyty i pożyczki	12 875	17 398
Inne wpływy finansowe	130	2 934
Dywidenda		0
Wydatki	32 723	6 648
Nabycie certyfikatów	10 100	
Dywidendy i inne wpłaty na rzecz właścicieli	101	
Spłaty kredytów i pożyczek	13 669	5 385
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	689	607
Odsetki	891	656
Inne wydatki finansowe	7 273	0
C. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 19 718	13 684
D. Przepływy pieniężne netto razem (A+B+C)	-13 796	6 438
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-13 796	6 438
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		
F. Środki pieniężne na początek okresu	37 161	82 333
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+D)	23 365	88 771

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

I. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez UoR i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

WALUTA FUNKCJONALNA I WALUTA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

II. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli 31.12.2017 roku. Zarząd Spółki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za pierwszy kwartał 2018 rok nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego. Jednocześnie w niniejszym sprawozdaniu finansowym nie występują istotne zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

III. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Elemental Holding SA oraz sprawozdania finansowe jednostek przez nią kontrolowanych (zależnych) sporządzone na dzień 31.03.2018.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF – sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- ✓ posiada władzę nad danym podmiotem,
- ✓ podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ✓ ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Grupa weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy Grupa posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny, czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Grupa analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- ✓ wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- ✓ potencjalne prawa głosu posiadane przez Grupę, innych udziałowców lub inne strony;
- ✓ prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- ✓ dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Grupa posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momencie podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami.

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolom.

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia stosują zasady rachunkowości zawarte w UoR. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

Udziały we wspólnych działaniach

Wspólne działania to rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w którym strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto oraz obowiązki wynikające z zobowiązań tego ustalenia. Współkontrola to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który ma miejsce, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne związane z tą działalnością wymagają wspólnej zgody stron posiadających współkontrolę.

Jeśli jednostka będąca częścią Grupy prowadzi działalność w ramach wspólnych działań, to Grupa jako strona tego działania ujmuje w związku z posiadaniem w nim udziału następujące pozycje:

- ✓ aktywa, w tym swój udział w aktywach stanowiących współwłasność;
- ✓ zobowiązania, w tym swój udział we wspólnie podjętych zobowiązaniach;
- ✓ przychody ze sprzedaży swojego udziału w produktach wytwarzanych przez wspólne działanie;
- ✓ swój udział w przychodach ze sprzedaży produktów wspólnego działania;
- ✓ poniesione koszty, w tym swój udział w kosztach ponoszonych wspólnie.

Grupa rozlicza aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze swoimi udziałami we wspólnych działaniach zgodnie z odpowiednimi MSSF dotyczącymi poszczególnych składników aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów.

Jeżeli jednostka należąca do Grupy zawiera transakcje ze wspólnym działaniem, którego stroną jest inna jednostka nie należąca do grupy, uznaje się, że Grupa zawarła transakcję z innymi stronami wspólnego działania, a zyski i straty, jakie wynikają z tej transakcji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy tylko w zakresie dotyczącym udziału drugiej strony we wspólnym działaniu.

W przypadku, gdy jednostka należąca do Grupy zawiera transakcję ze wspólnym działaniem, w którym inna jednostka należąca do Grupy jest stroną, Grupa nie ujmuje swojego udziału w zyskach i stratach do momentu odsprzedaży tych aktywów stronie trzeciej.

Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

- ✓ na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- ✓ w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- ✓ Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- ✓ Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- ✓ Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego, gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31.03.2018	31.03.2017
USD	3,4139	3,9455
EUR	4,2085	4,2198
GBP	4,7974	4,9130

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych są euro oraz dolar amerykański. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w zysku lub stracie.

Wartość firmy powstała na nabyciu podmiotu zagranicznego oraz wszelkie korekty z tytułu wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań na takim nabyciu są traktowane jako aktywa lub zobowiązania takiego podmiotu

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

zagranicznego i przeliczane po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski obowiązującym na dzień bilansowy.

Średnie ważone kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
USD	3,3882	4,0224
EUR	4,1784	4,2891
GBP	4,7511	4,9985

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Budynki i budowle	5% do 6,5%	15 - 20
Maszyny i urządzenia techniczne	5% do 50%	2 - 20
Środki transportu	10% do 30%	10 – 3,3
Pozostałe środki trwałe	5% do 50%	2 - 20

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Grupy do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39 chyba, że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione. Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie chyba, że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Zasady amortyzacji środków trwałych użytkowanych na mocy leasingu finansowego powinny być spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji własnych aktywów Grupy podlegających amortyzacji. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu. Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych i wyrobów gotowych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstające w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- ✓ Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- ✓ Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ✓ Pożyczki i należności,
- ✓ Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- ✓ wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ✓ wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- ✓ spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo której wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

W sytuacji, gdy Grupa:

- ✓ posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- ✓ zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie konta odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łącznie ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów *forward* jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- ✓ zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- ✓ zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub
- ✓ zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujmowane są w zysku lub stracie.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmują się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmują się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmują się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę zamortyzowanego kosztu, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmują się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmują się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmują się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach są wyłączone z kapitału własnego i włącza się je do kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaśł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmuje się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się w innych całkowitych dochodach, natomiast zyski lub straty związane z nieefektywną częścią zabezpieczenia – ujmuje się w zysku lub stracie. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, kwotę zysków lub strat ujętą wcześniej w innych całkowitych dochodach przeklasyfikowuje się z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	- w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”
Produkty gotowe i produkty w toku	- koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	- w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu chyba, że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 marca 2018 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 marca 2017 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych

Jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Grupa określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Grupa odzwierciedla wpływ niepewności przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub stawek podatkowych.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

V. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Zmiany do MSR 12 *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat*

Zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnego przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne.

Zmiana standardu nie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 7 *Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji*

Zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy. Grupa ujawniła informacje wymagane przez zmieniony standard w nocy 24.

- Zmiany MSSF 12 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”: doprecyzowano, że ujawnienia dotyczące udziałów w innych jednostkach wymagane tym standardem obowiązują również wtedy, gdy udziały te są zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia zgodnie z MSSF 5. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, gdyż nie zakwalifikowała ona udziałów jako przeznaczone do zbycia.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE:

- Zmiana MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Obowiązujące do tej pory zasady regulujące rozliczenie utraty kontroli nad jednostką zależną przewidywały, że ujmuje się na ten moment zysk lub stratę. Z kolei zasady stosowania metody praw własności mówiły, że wynik transakcji z podmiotami wycenianymi metodą praw własności ujmuje się tylko do wysokości udziału pozostałych udziałowców tych podmiotów.

W sytuacji, gdy jednostka dominująca sprzedaje lub wnosi aportem udziały w spółce zależnej do podmiotu wycenianego MPW w taki sposób, iż traci nad nią kontrolę, wyżej przytoczone regulacje byłyby ze sobą sprzeczne. Zmiana MSSF 10 i MSR 28 likwiduje tę kolizję następująco:

- jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę stanowi przedsiębiorstwo (biznes), wynik na transakcji ujmowany jest w całości,
- jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę nie stanowi przedsiębiorstwa, wynik ujmowany jest tylko do wysokości udziału innych inwestorów.

Wejście w życie tej zmiany zostało wstrzymane.

- Nowy MSSF 16 „Leasing” Nowy standard regulujący umowy leasingu (w tym umowy najmu i dzierżawy) zawiera nową definicję leasingu. Znaczące zmiany dotyczą leasingobiorców: standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości. Podejście księgowo do leasingów od strony leasingodawcy jest zbliżone do zasad określonych w dotychczasowym MSR 17. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

- Zmiana MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” Rada MSR uregulowała trzy kwestie: sposób ujmowania w wycenie programu regulowanego w środkach pieniężnych warunków innych niż warunki nabywania uprawnień, klasyfikacja płatności akcjami w przypadku, gdy jednostka jest zobowiązana pobrać podatek od pracownika, modyfikacja programu, która skutkuje zmianą z programu rozliczanego w środkach pieniężnych na program rozliczany w instrumentach kapitałowych. Grupa szacuje, że zmiana standardu nie będzie miała wpływu na jej sprawozdanie finansowe ze względu na to, że nie wystąpiły transakcje objęte zmianami. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

- Zmiana MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

W związku z wejściem w życie w 2019 roku nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych (MSSF 9) Rada MSR wprowadziła przejściowe (do czasu wejścia w życie nowego MSSF 17) zasady stosowania nowych zasad rachunkowości instrumentów w sprawozdaniach finansowych ubezpieczycieli. W przeciwnym wypadku ich wyniki byłyby narażone na sporą zmienność.

Zaproponowano dwa alternatywne podejścia:

- korygowanie zmienności powodowanej przez MSSF 9 dla niektórych aktywów poprzez odrębną pozycję w sprawozdaniu z wyniku i innych dochodów całkowitych,
- zwolnienie ze stosowania MSSF 9 do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń (lub roku 2021).

Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy ze względu na to, że nie prowadzi ona działalności ubezpieczeniowej. Zmiany obowiązują w momencie zastosowania MSSF 9.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

- Zmiany MSSF 1 i MSR 28 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”. Poprawki do standardów obejmują:
 - MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, gdyż jest już ono sporządzane wg MSSF.
 - MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, gdyż nie ma ona możliwości wyboru metody wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach do wartości godziwej. Zmiany wejdą w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

- Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”

Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów. Przede wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu. Grupa szacuje, że zmiana standardu nie będzie miała wpływu na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie posiada istotnych nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

- Nowa KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”

Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w walucie obcej, które poprzedzone są otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe

- Nowa KIMSF 23 „Uncertainty over Income Tax Treatments”

Interpretacja do MSR 12 „Podatek dochodowy” rozstrzyga podejście do sytuacji, gdy interpretacja przepisów ws. podatku dochodowego nie jest jednoznaczna i nie można definitywnie przyjąć, jakie rozwiązanie zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe, w tym sądy. Kierownictwo powinno w pierwszej kolejności ocenić, czy jego interpretacja zostanie prawdopodobnie zaakceptowana przez organy podatkowe. Jeśli tak, należy przyjąć do sporządzania sprawozdania finansowego taką interpretację. Jeśli nie, należy uwzględnić niepewność kwot związanych z podatkiem dochodowym metodą wartości najbardziej prawdopodobnej lub wartości oczekiwanej. Spółka powinna ocenić ewentualne zmiany faktów i okoliczności wpływające na ustaloną wartość. Jeśli wartość podlega korekcie, traktuje się ją jako zmianę szacunku zgodnie z MSR 8. Grupa szacuje, że nowa interpretacja nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe, gdyż nie przeprowadza transakcji, których zmiany dotyczą. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

- Nowy MSSF 17 „Insurance Contracts”

Nowy standard regulujący ujęcie, wycenę, prezentację i ujawnienia dotyczące umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Standard zastępuje dotychczasowy MSSF 4. Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później.

- Zmiana MSR 19 „Świadczenia pracownicze”

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Zgodnie z wprowadzoną zmianą jeśli składnik aktywów lub zobowiązanie netto z tytułu programu określonych świadczeń są ponownie wyceniane w wyniku zmian, ograniczenia lub rozliczenia, jednostka powinna:

- o ustalić koszty bieżącego zatrudnienia i odsetki netto za okres po ponownej wycenie stosując założenia wykorzystane przy ponownej wycenie oraz
- o określić odsetki netto za pozostały okres na podstawie przecenionego aktywa lub zobowiązania netto.

Grupa szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

Wdrożenie MSSF 15

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku i później. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

Grupa ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

Grupa planuje zastosować MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, z zastosowaniem pełnej metody retrospektywnej.

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, Grupa ocenia, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe Grupy z tytułu takich umów nie będzie istotny.

Grupa prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Pozostałe zobowiązania niefinansowe”. Zgodnie z obecną polityką (zasadami) rachunkowości Grupa nie ujmuje kosztów z tytułu odsetek od otrzymanych zaliczek, w tym długoterminowych.

Zgodnie z MSSF 15, Grupa ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodne z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Grupa nie będzie wydzielała istotnego elementu finansowania.

Większość transakcji handlowych spółek operacyjnych w grupie kapitałowej opiera się na bieżących zamówieniach, nie wynika z długoterminowych umów, dlatego też zmiana wynikająca z MSSF 15 nie będzie miała wpływu na dotychczasowe rozliczenia.

Grupa dokonała analizy istotnych umów (m.in. z następującymi kontrahentami: JX Nippon Mining & Metals Corp., KGHM Metraco S.A., Alumetal Poland Sp. z o.o. oraz Hessung PMTech Corp.). Powyższa analiza dokonana została pod kątem:

- okresu, w którym umowy zostały zawarte,
- identyfikacji zobowiązań,
- analizy cen towarów,
- istnienia komponentów finansowych,
- kosztów pozyskiwania i wykonywania umów,
- stopnia zaawansowania realizacji umów,
- zmian umów i aneksów.

Analiza wykazała, że nowy MSSF 15 nie wpłynie istotnie na dotychczasowe zasady ujmowania przychodów ze sprzedaży.

Wdrożenie MSSF 9

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 *Instrumenty finansowe* („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Grupa planuje zastosować MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

W 2017 roku Grupa przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Grupa zastosuje MSSF 9 po raz pierwszy.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny.

Należności handlowe

Zgodnie z MSSF 9 Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa stosuje uproszczone podejście i wyceni odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności. Do wyliczenia odpisu Grupa planuje zastosować metodę maczycy rezerw.

Pozostałe należności

Grupa dokonała przeglądu pozostałych należności, na które w głównej mierze składają się należności od podmiotów publiczno-prawnych cechujące się wysokim prawdopodobieństwem ich realizacji. W związku z powyższym Grupa odstąpiła od testowania ryzyka kredytowego uznając je za nieistotne. Zastosowanie MSSF 9 nie powinno mieć wpływu na wyniki finansowe Grupy w tym zakresie.

Środki pieniężne

Środki pieniężne na rachunkach bankowych spełniają test SPPI oraz test modelu biznesowego „utrzymywane w celu ściągnięcia”. W związku z tym środki pieniężne nadal będą wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Zastosowanie MSSF 9 wpłynie na zmianę kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości z modelu strat poniesionych na model strat oczekiwanych.

Grupa będzie ustalać odpisy z tytułu utraty wartości indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej. Do oceny ryzyka kredytowego stosować będzie zewnętrzne ratingi banków oraz publicznie dostępne informacje dotyczące wskaźników niewypełnienia zobowiązania dla danego ratingu (dostępne ze stron agencji ratingowych). Przeprowadzona analiza wykazała, iż aktywa te miały niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Grupa skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i kalkulację wysokości odpisu z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę ewentualnego odpisu z tytułu utraty wartości.

Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmieniona względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie pozostałych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nota 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Zgodnie z MSR 18 przychody ze sprzedaży towarów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem Grupy prezentują się następująco:

	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
Działalność kontynuowana	372 620	349 007
Sprzedaż towarów	355 377	339 582
Sprzedaż produktów i usług	19 289	8 272
Zmiana stanu produktów	-2 046	1 153
SUMA przychodów ze sprzedaży	372 620	349 007
Pozostałe przychody operacyjne	469	2 064
Przychody finansowe	382	304
SUMA przychodów ogółem z działalności kontynuowanej	373 471	351 375
Przychody z działalności zaniechanej	0	0
SUMA przychodów ogółem	373 471	351 375

Przychody z działalności zaniechanej nie wystąpiły.

Nota 2. SEGMENTY OPERACYJNE

Grupa przyjęła jako podstawowy układ sprawozdawczy – podział na segmenty geograficzne, czyli związane z prowadzeniem działalności w różnych obszarach geograficznych określonych według kryterium lokalizacji rynków zbytu. Wyodrębnione zostały dwa segmenty:

- rynek krajowy (Polska),
- Europa,
- Azja.

Nie dokonano podziału na branże z uwagi na fakt, iż Grupa Elemental Holding SA jest grupą przedsiębiorstw zintegrowanych poziomo, których oceny w opinii zarządu przez pryzmat efektów finansowych działalności należy dokonywać jako całości. Tylko skonsolidowane dane finansowe i tak przedstawione informacje dostarczają obiektywnych wniosków z ich analizy, co powoduje iż Grupa Elemental Holding SA nie wyodrębnia segmentów działalności. Zdaniem zarządu tylko całościowe spojrzenie umożliwia najbardziej obiektywną ocenę rodzajów i skutków działań gospodarczych, w które jest zaangażowana Grupa.

Unikalny charakter Grupy i złożoność procesów oraz różnorodność obszarów, na których działa Grupa powoduje, iż jako jedyny, niezakłócający obiektywnego obrazu efektów finansowych jej działania to prezentacja skonsolidowanych wyników. Wyodrębnianie segmentów operacyjnych nie niesie dal czytelników sprawozdania finansowego istotnych informacji, mogąc prowadzić do powstania niewłaściwych wniosków.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
<i>Sprzedaż towarów/produktów/materialów/usług</i>	372 620	349 007
Polska	129 619	172 115
Europa (poza Polską)	94 484	54 774
Azja	148 517	122 118
Przychody ze sprzedaży ogółem:	372 620	349 007

Nota 3. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Dane dotyczące kosztów działalności operacyjnej przedstawiono w sprawozdaniu „Skonsolidowany rachunek zysków i strat”.

Nota 4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	83	10
Rozwiązanie rezerw	0	1 690
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	40	28
Amortyzacja środków trwałych zrefundowanych	112	60
Dofinansowanie wynagrodzeń	174	181
ZFRON	14	25
Inne	46	70
Razem	469	2 064
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów	78	0
Refaktura kosztów	70	61
Utworzenie rezerw	100	0
Kradzież	3	0
Inne	49	16
Razem	300	77

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Nota 5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

PRZYCHODY FINANSOWE	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
Odsetki od należności, pożyczek i środków pieniężnych	342	235
Wynik na różnicach kursowych	40	69
Razem	382	304

KOSZTY FINANSOWE	01.01-31.03.2018	01.01-31.03.2017
Odsetki	2217	1 496
Wynik na różnicach kursowych	658	2 765
Pozostałe koszty finansowe	269	
Razem	3 144	4 261

Nota 6. PODATEK DOCHODOWY I ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego za prezentowane okresy przedstawiają się następująco:

PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W RZIS	01.01 -31.03.2018	01.01-31.12.2017	01.01 -31.03.2017
Bieżący podatek dochodowy	2 081	6 607	1 146
Dotyczący roku obrotowego	2 081	6 632	1 146
Korekty dotyczące lat ubiegłych		-25	0
Odroczony podatek dochodowy	-309	273	80
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-309	273	80
Związany z obniżeniem stawek podatku dochodowego			
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	1 772	6 880	1 226

Część bieżąca podatku dochodowego tworzących Grupę Kapitałową jednostek ustalona została według stawki równej 15%,19% i 22% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

UJEMNE RÓŻNICE PRZEJŚCIOWE BĘDĄCE PODSTAWĄ DO TWORZENIA AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	31.12.2017	zwiększenia	zmniejszenia	31.03.2018
1) Różnice kursowe niezrealizowane	3 820		2 322	1 498
2) Odsetki od pożyczki, obligacji				
3) Rezerwa na badanie bilansu	33		33	0
4) Wynagrodzenia + składki ZUS - nie wypłacone		132		132
5) Rezerwa na urlopy	75			75
6) Rezerwa na odprawy emerytalne	2			2
7) Odpis aktualizujący zapasy				
8) Leasingi	281		40	241
9) Rezerwa na remonty				
10) Zaległe zobowiązania				
11) Straty podatkowe	7 552		7 552	
12) Rezerwa na koszty	91	147		238
Suma ujemnych różnic przejściowych	11 854	279	9 947	2 186
stawka podatkowa (15%, 19%, 22%)				
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	2 258	53	1 895	416

DODATNIE RÓŻNICE PRZEJŚCIOWE BĘDĄCE PODSTAWĄ DO TWORZENIA REZERWY Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	31.12.2017	zwiększenia	zmniejszenia	31.03.2018
1) Leasing	267		35	232
2) Transakcje terminowe				
3) Naliczone odsetki od pożyczek, obligacji	1 772		1 772	0
4) Naliczone przychody	9 427		9 427	0
5) Pozostałe różnice przejściowe	2 329		456	1 873
6) Różnice kursowe niezrealizowane kredyt				
7) Przyspieszona amortyzacja podatkowe				
Suma dodatnich różnic przejściowych	13 795		11 690	2 105
stawka podatkowa (zależna od kraju 15%, 19%, 22%)				
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu	2 528		2 129	399

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	416	2 258	420
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	399	2 528	310
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	17	-270	110

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Nota 7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Działalność zaniechana nie wystąpiła.

Nota 8. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNA AKCJĘ PODMIOTU DOMINUJĄCEGO

Zysk netto na jedną akcję podmiotu dominującego	Za okres 01-01-31.03.2018	Za okres 01-01-31.03.2017
	0,03	0,07

Zysk podstawowy przypadający na jeden udział oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę udziałów występujących w ciągu okresu. Zysk rozwodniony przypadający na jeden udział oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na udziałowców przez średnią ważoną liczbę wydanych udziałów występujących w ciągu okresu.

Na potrzeby wyliczenia średniej ważonej liczby akcji zwykłych (mianownika wzoru zysku na akcję) istniejących w trakcie okresu, w którym dokonano przejęcia odwrotnego:

- za liczbę akcji zwykłych występujących pomiędzy początkiem okresu, a datą przejęcia uznaje się liczbę akcji zwykłych obliczonych na podstawie średniej ważonej liczby akcji zwykłych jednostki z prawnego punktu widzenia przejmowanej (jednostki z rachunkowego punktu widzenia przejmującej) występujących w ciągu okresu i pomnożonych przez wskaźnik wymiany określony w umowie połączenia oraz
- liczbę akcji zwykłych występujących pomiędzy dniem przejęcia, a końcem tego okresu stanowi faktyczna liczba akcji zwykłych jednostki z prawnego punktu widzenia przejmującej (jednostki z rachunkowego punktu widzenia przejmowanej) występujących w tym okresie.

Podstawowy zysk na akcję za każdy okres porównawczy przed dniem przejęcia zaprezentowany w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym po przejęciu odwrotnym oblicza się poprzez podzielenie:

- zysku lub straty jednostki z prawnego punktu widzenia przejmowanej dającej się przyporządkować zwykłym udziałowcom w każdym z tych okresów przez
- historyczną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych jednostki z prawnego punktu widzenia przejmowanej pomnożoną przez wskaźnik wymiany określony w umowie przejęcia.

Wyliczenie zysku na jeden udział zostało oparte na następujących informacjach:

	01.01 -31.03.2018	01.01 -31.03.2017
Zysk netto z działalności kontynuowanej dla podmiotu dominującego	5 298	11 526
Strata na działalności zaniechanej		
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję	5 298	11 526
Efekt rozwodnienia		
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	5 298	11 526

Liczba akcji

	01.01 -31.03.2018	01.01 -31.03.2017
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję w szt.	170 466 065	170 466 065
Efekt rozwodnienia		
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję w szt.	170 466 065	170 466 065

Nota 9. DYWIDENDY ZAPROPONOWANE, WYPŁACONE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

W 2018 roku Emitent nie wypłacał zaliczek na poczet dywidendy.

W kapitale własnym wykazano wypłacone zaliczki na poczet dywidendy w łącznej kwocie 101 tys. zł. Zaliczki zostały wypłacone w jednostkach zależnych dla udziałowców niesprawujących kontroli.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Nota 10. UJAWNIE NIE ELEMENTÓW POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ORAZ EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

W okresach objętych sprawozdaniem skonsolidowanym wystąpiły transakcje, które należałoby zgodnie z MSR 1 zakwalifikować jako „inne dochody całkowite”, dlatego też wartość pozycji zysk netto oraz całkowity dochód są różne. Zostały zakwalifikowane do całkowitych dochodów kwoty różnic kursowych z wyceny jednostek działających za granicą w wysokości - 1 052 tys. PLN.

Nota 11. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I AKTYWA NIEMATERIALNE

Rzeczowe aktywa

Kupno i sprzedaż

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2018 roku, Grupa nabyła rzeczowe aktywa trwałe o wartości 2 612 tys. zł (w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2017 roku:

2 113 tys. zł).

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2018 roku, Grupa sprzedała składniki rzeczowych aktywów trwałych o wartości netto 1 434 tys. zł (w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2017 roku: 259 tys. zł).

W ramach zabezpieczenia spłat kredytów ustanowione są następujące zabezpieczenia na środkach trwałych:

- zastaw rejestrowy na linii do recyklingu należącej do Terra Recycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- zastaw rejestrowy na linii technologicznej do recyklingu urządzeń chłodniczych należącej do Terra Recycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- zastaw rejestrowy na linii technologicznej do recyklingu obwodów płytek drukowanych należącej do PCB Tech sp. z o.o.,
- zastaw rejestrowy na linii należącej do Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- hipoteka na nieruchomości położonej w Grodzisku Mazowieckim przy ul. Słowackiego 22A należącej do PGM Group spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

Ponadto ustanowiono następując hipoteki stanowiące zabezpieczenie spłaty kredytów:

- Hipoteka na nieruchomości położonej w Bielsko-Biała przy ul. Piekarskiej 74, należącej do Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- Hipoteka na nieruchomości położonej w Konstantynów Łódzki przy ul. Kościelnej 13, należącej do Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- Hipoteka na nieruchomości położonej w Słupsk przy ul. Grunwaldzkiej 2, należącej do Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- Hipoteka na nieruchomości położonej w Gdańsk przy ul. Litewskiej 1, należącej do Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- Hipoteka na nieruchomości położonej w Szczecin przy ul. Narzędziowej 15, należącej do Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
- Hipoteka na nieruchomości położonej w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. Wysokiej 61/65, należącej do Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,

Odpisy z tytułu utraty wartości

W okresie zakończonym 31 marca 2018 roku Grupa nie zawiązała oraz nie rozwiązała odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych.

AKTYWA NIEMATERIALNE

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Kupno i sprzedaż

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2018 roku, Grupa nabyła składniki aktywów niematerialnych o wartości 45 tys. zł (w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2017 roku: 101 tys. PLN).

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2018 roku, Grupa nie dokonała zbycia aktywów niematerialnych. Analogicznie w okresie zakończonym 31 marca 2017 roku nie dokonano zbycia aktywów niematerialnych

Nota 12. WARTOŚĆ FIRMY

Wyszczególnienie	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Wartość firmy rozliczenie nabycia Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	59 851	59 851	59 851
Wartość firmy zakup zorganizowanej części „TOMPOL”	2 491	2 491	2 491
Wartość firmy zakup GK Terra Recycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	44 647	44 647	44 647
Wartość firmy UAB ”EMP recycling”	11 566	11 566	11 566
Wartość firmy Metal Holding s.r.o.	12 846	12 846	12 846
Wartość firmy PGM Group spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A.	30 661	30 661	30 661
Wartość Firmy Evciler Kimya Madencilik ve Degeri Metaller Sanayi Ticaret Ltd.	41 497	41 497	41 497
Wartość firmy Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Property Management S.K.A.	9 950	9 950	9 950
Wartość firmy AWT Recycling Ltd.	18 129	18 129	18 129
Wartość firmy Platinum M.M. sp. z o.o.	66	66	66
Wartość firmy Kat-Metal Oy	15 630	15 630	15 630
Wartość firmy Platinum M.M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.	22 725	22 725	22 255
Wartość firmy PCB Tech Sp. z o.o.	8 878	8 878	
Razem	278 937	278 937	269 589

Nota 13. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

Pozostałe aktywa trwałe w prezentowanym okresie wynoszą 45 tys. PLN.

Nota 14. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w prezentowanych okresach nie występują.

Nota 15. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE I AKTYWA WYCENIANE PRZEZ WYNIK FINANSOWY

Długoterminowe	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Pożyczka	1 263	4 255	1 004
Obligacje			567
Pozostałe	42	374	275
RAZEM	1 305	4 629	1 846
krótkoterminowe	1 263	4 580	1 846
długoterminowe	42	49	0

Nota 16. ZAPASY

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Materiały na potrzeby produkcji i pozostałe materiały	8 742	9 095	1 115
Półprodukty i produkty w toku	702	954	743
Produkty gotowe	4 480	11 991	2 402
Towary	122 104	121 747	112 279
Zapasy brutto	136 028	143 787	116 539
Odpis aktualizujący stan zapasów			0
Zapasy netto	136 028	143 787	116 539

Nota 17. NALEŻNOŚCI HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Należności handlowe	131 739	129 739	119 497
- od jednostek powiązanych			
- od pozostałych jednostek	131 739	129 739	119 497
Odpisy aktualizujące	1 455	1 455	1 316
- od jednostek powiązanych			
- od pozostałych jednostek	1 455	1 455	1 316
Należności handlowe brutto	133 194	131 194	120 813

Nota 18. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Wyszczególnienie	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Pozostałe należności brutto, w tym	36 502	34 438	9 345
Rozrachunki z tytułu podatków	4 801	2 813	5 266
Zaliczki	905	888	257
Dofinansowanie wynagrodzeń PFRON			121
Kaucja-zabezpieczenie pod wykup obligacji	250	229	39
Rozliczenie niedoborów, szkód i nadwyżek			249
Należność ze sprzedaży aktywów	27 797	27 797	2 220
Inne	2 749	2 712	1 193
<i>Pozostałe należności krótkoterminowe</i>	<i>27 075</i>	<i>25 011</i>	<i>9 345</i>
<i>Pozostałe należności długoterminowe</i>	<i>9 427</i>	<i>9 427</i>	<i>0</i>

Nota 19. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Środki pieniężne kasie i na rachunkach bankowych:	21 677	24 857	21 721
Kasa	1 454	3 474	897
Rachunki bankowe	20 223	21 383	20 824
Inne środki pieniężne:	1 688	12 304	67 050
Lokaty	1 550	12 300	66 500
Środki pieniężne w drodze	138	4	550

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Razem	23 365	37 161	88 771
-------	--------	--------	--------

Nota 20.KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy – struktura 31.03.2018 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
Altus TFI SA	44 691 258	26,22%	44 691 258	26,22%
Nationale-Nederlanden PTE SA	22 027 597	12,92%	22 027 597	12,92%
METLIFE Otwarty Fundusz Emerytalny	12 829 712	7,53%	12 829 712	7,53%
Aviva Investors Poland TFI SA	10 717 311	6,29%	10 717 311	6,29%
Aegon PTE SA	10 138 587	5,95%	10 138 587	5,95%
Pozostali	70 061 600	41,09%	70 061 600	41,09%
Razem	170 466 065	100,00%	170 466 065	100,00%

Seria/rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość jednostkowa	wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
A/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	100.000	1,00 PLN	100.000	gotówka
B/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	40.000.000	1,00 PLN	40.000.000	aport
C/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	23.270.833	1,00 PLN	23.270.833	aport
D/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	25.126.984	1,00 PLN	25.126.984	aport
E/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	1.000.000	1,00 PLN	1.000.000	gotówka
F/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	6.883.329	1,00 PLN	6.883.329	gotówka
G/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	3.287.000	1,00 PLN	3.287.000	gotówka
H/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	1.837.581	1,00 PLN	1.837.581	gotówka
I/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	1.658.000	1,00 PLN	1.658.000	gotówka
J/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	512.040	1,00 PLN	512.040	gotówka
K/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	1.626.500	1,00 PLN	1.626.500	gotówka
L/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	11.688.800	1,00 PLN	11.688.800	gotówka
M/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	24.500.000	1,00 PLN	24.500.000	gotówka
N/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	13.333.334	1,00 PLN	13.333.334	gotówka
O/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	3.641.664	1,00 PLN	3.641.664	gotówka

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

P/na okaziciela	akcje zwykłe	brak	12.000.000	1,00 PLN	12.000.000	gotówka
RAZEM			170.466.065		170.466.065	

Nota 21.KREDYTY I POŻYCZKI

Wyszczególnienie	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Kredyt w rachunku bieżącym mBank SA	22 818	17 913	20 504
Kredyt inwestycyjny mBank SA	5 145	5 511	6 222
Kredyt Inwestycyjny Deutche Bank SA			1 966
Kredyt w rachunku bieżącym ING Bank Śląski SA SA	21 349	14 719	14 076
Kredyt Inwestycyjny w ING Bank Śląski SA	1 412	1 822	2 232
Deutsche Bank/kredyt inwestycyjny	1 782	1 832	
Nordea bankas, Finland PLC			6 709
Nordea Bank (razem)	7 594	7 554	
Commerzbank	4 079	4 030	
Nordea Bank / bank loan 178820-53241	7	12	
Nordea Rahoitus Suomi / Hire-purchase	54	65	
Danske Finance / Hire-purchase agreement	121	134	
Nordea Rahoitus Suomi / Hire-purchase	89	98	
ECOSINO - pożyczka		10 302	
Nordea Rahoitus / Hire-purchase agreement	384	410	
Nordea Rahoitus / Hire-purchase agreement	243	263	
Udziałowcy/Spółki powiązane nie konsolidowane	16 477	17 750	34 263
Suma kredytów i pożyczek, w tym:	81 554	82 415	88 076
- długoterminowe	14 187	17 415	42 316
- krótkoterminowe	67 367	65 000	45 760

Nota 22.POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Wyszczególnienie	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Zobowiązania leasingowe	5 564	5 477	5 691
Zobowiązania z emisji obligacji	64 638	64 199	50 941
Zobowiązania z tytułu factoringu	5 712	12 621	13 315
Zobowiązania –Opcia			12 055
Z tytułu objęcia certyfikatów inwestycyjnych przeznaczonych na nabycie udziałów w PCB TECH sp. z o.o.		10 100	
Pozostałe zobowiązania	964	214	
Razem zobowiązania finansowe	76 878	92 611	82 002
- długoterminowe	68 300	67 465	27 752
- krótkoterminowe	8 578	25 146	54 250

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Nota 23.ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE

Zobowiązania handlowe

Wyszczególnienie	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Zobowiązania handlowe	48 890	58 303	50 096
Wobec jednostek powiązanych			
Wobec jednostek pozostałych	48 890	58 303	50 096

Zobowiązania handlowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 – 180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.03.2018	48 890	36 638	8 247	1 272	332	355	2 046
Wobec jednostek powiązanych							
Wobec jednostek pozostałych	48 890	36 638	8 247	1 272	332	355	2 045
31.12.2017	58 303	33 479	21 959	150	494	138	2 083
Wobec jednostek powiązanych							
Wobec jednostek pozostałych	58 303	33 479	21 959	150	494	138	2 083
31.03.2017	50 096	28 939	18 429	199	2 421	0	108
Wobec jednostek powiązanych							
Wobec jednostek pozostałych	50 096	28 939	18 429	199	2 421	0	108

Nota 24.POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	1 507	1 618	2 271
ZUS	1 383	1 430	1 315
Podatek od płac	419	515	432
PFRON/ ZFRON	89	8	49
PCC	31	6	6
Komornicze	17	18	19
Zaliczki	496	3 249	30
Podatek VAT	73	96	118
Zobowiązania zakup aktywa	420		
Pozostałe	148	333	0
Razem pozostałe zobowiązania	4 583	7 273	4 240

Nota 25.MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (*Dz.U.2017.2191*), zwana dalej „ustawą o ZFŚS”, stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Na podstawie art. 3 ust. 3b ustawy o ZFŚS, Grupa w okresie objętym sprawozdaniem nie tworzyła Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz nie wypłacała świadczeń urlopowych.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Nota 26. REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE

Wyszczególnienie	01.01-31.03.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.03.2017
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	227	215	169
Rezerwy na nagrody jubileuszowe			
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych	1 096	988	600
Rezerwy na pozostałe świadczenia	277	49	
Razem, w tym:	1 600	1 252	769
- długoterminowe	213	157	129
- krótkoterminowe	1 387	1 095	640

Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów zostały oszacowane dla poszczególnych spółek na podstawie posiadanych informacji kadrowych i finansowo księgowych. Rezerwy wyliczane są na koniec roku obrotowego na podstawie faktycznej ilości dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększonej o ilość dni niewykorzystanych urlopów z okresów poprzednich. Otrzymana w ten sposób ilość dni dla każdego pracownika mnożona jest przez średnią stawkę dzienną opartą o średnie wynagrodzenie przyjęte do ustalenia wynagrodzenia za czas urlopu.

Rezerwy na odprawy emerytalne tworzone są metodami aktuarialnymi. Metoda wykorzystana do obliczeń zgodna jest z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR19). Jest to tzw. metoda prognozowanych świadczeń jednostkowych, zwana także metodą świadczeń narosłych w funkcji stażu pracy.

Istota metody polega na postrzeganiu narastającego stażu pracy jako powodującego narastanie zobowiązań zakładu pracy do wypłaty świadczeń pozapłacowych w przyszłości. Zgodnie z zaleceniami MSR 19, stopa procentowa służąca do zdyskontowania przyszłych zobowiązań powinna być ustalona na podstawie rynkowych stóp zwrotu (występujących w dniu bilansowym) z obligacji przedsiębiorstw, przy czym termin wykupu obligacji powinien być zgodny z szacunkowym terminem realizacji świadczeń. W przypadku, gdy brak jest rozwiniętego rynku obligacji przedsiębiorstw należy stosować rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Rezerwy na urlopy wypoczynkowe wyliczane są indywidualnie dla każdego pracownika na podstawie średniego wynagrodzenia oraz ilości dni zaległego urlopu.

Nota 27. POZOSTAŁE REZERWY

Wyszczególnienie	01.01-31.03.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.03.2017
Koszty roku następnego	1 712	1 513	4 232
Pozostałe			450
Razem, w tym:	1 712	1 513	4 682
- długoterminowe			0
- krótkoterminowe	1 712	1 513	4 682

Nota 28. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Wyszczególnienie	01.01-31.03.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.03.2017
Środki otrzymane na sfinansowanie nabycia środków trwałych	8 902	9 462	9 506
Pozostałe	0	1 601	0
Razem, w tym:	8 902	11 063	9 506
- długoterminowe	0	9 014	9 506
- krótkoterminowe	8 902	2 049	0

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Dotacje rozliczane są równolegle do amortyzacji środków trwałych sfinansowanych lub współfinansowanych z dotacji. Według Grupy nie istnieją przesłanki świadczące o niepewności (ewentualny zwrot) związanej z otrzymanymi kwotami dotacji.

Nota 29. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

	01.01-31.03.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.03.2017
Pracownicy umysłowi	186	175	101
Pracownicy fizyczni	392	400	466
RAZEM	578	575	567

Nota 30. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych z których korzystają Spółki tworzące Grupę Kapitałową należą pożyczki, obligacje, umowy kredytowe, umowy leasingu finansowego, faktoring oraz środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe, zobowiązania z tytułu zakupu udziałów. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółki Grupy Kapitałowej zawierają również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych. Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest zawieranie bezpiecznych transakcji typu forward, swap.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z zobowiązań finansowych.

Spółki Grupy Kapitałowej wykorzystują zobowiązania odsetkowe o stałej (w przypadku wybranych pożyczek, obligacji i kredytu w rachunku bieżącym Banku Pekao SA) oraz zmiennej stopie procentowej (w przypadku wybranych pożyczek, kredytów, umów faktoringowych oraz leasingowych). W związku z powyższym Grupa narażona jest na ryzyko stopy procentowej, jest ono jednak z punktu widzenia grupy nieistotne.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Spółki Grupy Kapitałowej wykorzystują zobowiązania odsetkowe o stałej (w przypadku wybranych pożyczek, obligacji i kredytów w rachunku bieżącym) oraz zmiennej stopie procentowej (w przypadku wybranych pożyczek, kredytów, umów faktoringowych oraz leasingowych). W związku z powyższym Grupa narażona jest na ryzyko stopy procentowej, jednak dokonane szacunki wskazują, iż kwoty nie są istotne.

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Transakcje walutowe związane są głównie ze sprzedażą i zakupem towarów przez spółki Syntom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Tesla Recycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Platinium MM spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., PGM Group spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., jak również ze sprzedażą dokonywaną przez spółki zlokalizowane na Słowacji, Litwie, Anglii, Finlandii i Estonii. Zarówno sprzedaż, jak i zakupy dokonywane poza granicą kraju stanowią istotny procent w całości obrotów Grupy.

Grupa wykonała szacunkową analizę wrażliwości na ryzyko walutowe badając wpływ na wynik finansowy zmiany koszyka kursu walut obcych USD i EUR o 1%. Uzyskano następujące, orientacyjne wyniki:

ryzyko walutowe/ wpływ na wynik finansowy netto	EUR	USD
zmian kursu o 1%	+/-621 tys. zł	+/-1 855 tys. zł

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Kolejny obszar ryzyka walutowego powstaje w wyniku udzielania finansowania wewnątrz grupy w walutach obcych z uwagi na fakt, iż spółki zagraniczne prowadzą księgi w walucie obcej. Wycena pożyczek udzielanych w walucie dokonywana jest na poziomie spółek polskich, a powstające przy wycenie niezrealizowane przychody lub koszty finansowe mają znaczny wpływ na wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Grupa wykonała szacunkową analizę wrażliwości na ryzyko walutowe badając wpływ na wynik finansowy zmiany koszyka kursu walut obcych USD i EUR o 1%. Uzyskano następujące, orientacyjne wyniki:

ryzyko walutowe/ wpływ na wynik finansowy netto	EUR	USD
zmian kursu o 1%	+/-467 tys. zł	+/-188 tys. zł

Ryzyko kredytowe

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Elemental Holding SA wykorzystują m.in. finansowanie pochodzące z kredytów bankowych, pożyczek oraz obligacji. Nie można wykluczyć, iż w przyszłości różne niedające się przewidzieć zdarzenia spowodują trudności w wywiązywaniu się ze zobowiązań względem instytucji kredytowych. Ponadto ze względu na zmienność oprocentowania wskazanych zobowiązań krótko- i długoterminowych spółki narażone są na ryzyko związane ze zmianami stóp procentowych. W celu minimalizacji tego rodzaju ryzyka prowadzone jest długoterminowe planowanie, a każdą inwestycję poprzedza dogłębna analiza finansowa.

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej aktywów.

W Grupie zdaniem Zarządu nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego dotyczące należności. Grupa współpracuje ze znaczną ilością klientów.

Dotychczasowa współpraca z dostawcami wskazuje na niskie ryzyko związane z brakiem płatności.

Przeterminowane należności handlowe

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 – 180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.03.2018	131 739	105 222	21 481	4 739	297	0	0
Wobec jednostek powiązanych							
Wobec jednostek pozostałych	131 739	105 222	21 481	4 739	297	0	0

Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, umowy leasingu finansowego, kredyt kupiecki, obligacje, czy też pożyczki.

Nota 31.ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej właścicieli. Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy, zwrócić kapitał udziałowcom lub podnieść kapitał poprzez wydanie nowych udziałów lub zaciągnięcie zobowiązań w formie kredytów, pożyczek lub obligacji.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane zobowiązania (leasing, kredyty, pożyczki, obligacje oraz faktoring), zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny udziałowcom jednostki dominującej.

W okresie zakończonym dnia 31 marca 2018 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

	01.01-31.03.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.03.2017
Oprocentowane kredyty oraz zobowiązania	158 432	175 026	170 078
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	53 473	65 576	54 336
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23 365	37 161	88 771
Zadłużenie netto	188 540	203 441	135 643
Kapitał własny	470 786	466 600	330 133
Kapitał razem	470 786	466 600	330 133
Kapitał i zadłużenie netto	659 326	670 041	465 776
Wskaźnik dźwigni	28,60%	30,36%	29%

Nota 32.SPRAWY SĄDOWE

W Grupie brak jest spraw sądowych na kwotę przewyższającą 10% kapitału Emitenta.

Nota 33. INNE INFORMACJE, KTÓRE ZDANIEM EMITENTA SĄ ISTOTNE DLA OCENY SYTUACJI KADROWEJ, MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ, WYNIKU FINANSOWEGO I ICH ZMIAN ORAZ INFORMACJE, KTÓRE SĄ ISTOTNE DLA OCENY MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ EMITENTA.

W ocenie Zarządu Elemental Holding SA sprawozdanie finansowe oraz noty objaśniające w sposób kompletny przedstawiają sytuację finansową, majątkową, kadrową, które mogą być konieczne do oceny realizacji zobowiązań przez Elemental Holding SA.

Elemental Holding SA oraz spółki zależne finansowały swoją działalność oraz rozwój ze środków własnych oraz długu oprocentowanego.

Spółki posiadały dobrą kondycję finansową wywiązując się terminowo ze wszystkich swoich zobowiązań.

Nota 34.CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE EMITENTA BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE PRZEZ NIEGO WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU.

W pierwszym kwartale 2018 roku Elemental Holding SA oraz spółki zależne finansowały swoją działalność oraz rozwój ze środków własnych oraz długu oprocentowanego.

Spółki posiadały dobrą kondycję finansową wywiązując się terminowo ze wszystkich swoich zobowiązań.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Nota 35. OPIS SEZONOWOŚCI W DZIAŁALNOŚCI GRUPY ELEMENTAL HOLDING SA

Działalność Grupy na rynku recykling zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przetwórstwa złomu oraz metali przemysłowych i nieżelaznych oraz międzynarodowego handlu metalami i złomem nie podlega zjawisku sezonowości.

Nota 36. CZYNNIKI I ZDARZENIA O NIETYPOWYM CHARAKTERZE MOGĄCYCH MIEĆ WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI

W prezentowanym okresie nie miały miejsca żadne zdarzenia o nietypowym charakterze, które mogły mieć wpływ na osiągnięte wyniki.

Nota 37. OPIS ZDARZEŃ, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU NA KTÓRE SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE

Dnia 26 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o odwołaniu z Zarządu pani Marty Rutkowskiej i pana Almontasa Kybartasa. Jednocześnie Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu Pana Krzysztofa Spyry na nowego Członka Zarządu Spółki. Pan Krzysztof pełnił dotychczas funkcję prokurenta Spółki.

Dnia 26 kwietnia 2018 roku Pani Agata Jarska złożyła rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o dokooptowaniu do składu Rady Nadzorczej nowego Członka w osobie pana Jarosława Michalika i powierzyła mu funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Nota 38. OPIS SKUTKÓW ZMIAN W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ ELEMENTAL HOLDING SA.

W dniu 28 lutego 2018 roku podmiot zależny od Elemental Holding SA podpisał umowę nabycia 85% udziałów w spółce RECAT GmbH z siedzibą w Sulzfeld w Niemczech (dalej: „RECAT”). Umowa zawarta została po dokonaniu prawnego jak i finansowego due diligence RECAT. Przeniesienie własności udziałów nastąpiło z chwilą zawarcia umowy. Dnia 15 maja 2018 roku udziały zostały przeniesione pomiędzy podmiotami zależnymi w Grupie, tj. z FINEX SICAV SIF S.A. – Private Equity VII na Tesla Recycling spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

RECAT jest na rynku niemieckim oraz zachodnio - europejskim przedsiębiorstwem specjalizującym się w recyklingu zużytych katalizatorów samochodowych i przemysłowych. Spółka posiada zaawansowany technologicznie zakład recyklingu o łącznej wydajności do 200 ton miesięcznie, wyposażony w linie do demontażu, separacji, cięcia oraz mielenia odpadów. Zaplecze technologiczne RECAT stanowi również profesjonalne laboratorium chemiczne pozwalające wykonywać dokładne badania zawartości metali szlachetnych nowoczesnymi metodami badawczymi. RECAT prowadzi również projekty badawcze w zakresie recyklingu i transportu zużytych baterii i akumulatorów, w tym baterii litowo – jonowych. RECAT posiada zezwolenie na utylizację zużytych katalizatorów (w tym zawierających substancje niebezpieczne), natomiast w zakresie zbierania, przewozu, składowania i przerobu - jest uprawniona do używania nazwy Specjalistyczne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami oraz znaku kontroli PÜG. W sierpniu 2015 certyfikowała swój system zarządzania jakością na zgodność z normą ISO 9001:2008.

Spółka Zlokalizowana jest strategicznie w południowo – zachodniej części Niemiec, posiada sieć zakupową w krajach niemieckojęzycznych (Niemcy, Austria, Szwajcaria), we Francji oraz w krajach północno – zachodniej Afryki. Spółka zbiera i przetwarza rocznie około 350 ton zużytych katalizatorów samochodowych i przemysłowych, generując przychody na poziomie 20 mln EUR rocznie.

Nota 39. STANOWSIKO ZARZĄDU ODNOŚNIE REALIZACJI PROGNOZY WYNIKÓW ZA 2018 ROK.

Zarząd Elemental Holding SA nie publikował prognoz dotyczących wyników za 2018 rok.

Nota 40. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZMIAN ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH, KTÓRE NASTĄPIŁY OD CZASU ZAKOŃCZENIA OSTATNIEGO ROKU OBROTOWEGO.

Od dnia bilansowego, tj. 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły zmiany w zobowiązaniach warunkowych.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Nota 41. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZMIAN AKCJONARIUSZY POSIADAJĄCYCH PONAD 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU EMITENTA NA DZIEŃ PRZEKAZANIA SKONSOLIDOWANEGO RAPORTU KWARTALNEGO.

Po dniu bilansowym w strukturze własnościowej (akcjonariusze posiadający ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu) zaszły następujące zmiany:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
Altus TFI SA	44 691 258	26,22%	44 691 258	26,22%
Nationale-Nederlanden PTE SA	22 027 597	12,92%	22 027 597	12,92%
MetLife OFE	12 829 712	7,53%	12 829 712	7,53%
Aviva Investors Poland TFI SA	7 671 386	4,50%	7 671 386	4,50%
Aegon PTE SA	10 138 587	5,95%	10 138 587	5,95%
Pozostali	73 107 525	42,89%	73 107 525	42,89%
Razem	170 466 065	100,00%	170 466 065	100,00%

Nota 42. INFORMACJA O UDZIELENIU PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTĘ ZALEŻNĄ PORĘCZEŃ KREDYTU LUB POŻYCZKI LUB UDZIELENIU GWARANCJI-ŁĄCZNIE JEDNEMU PODMIOTOWI, JEŻELI ŁĄCZNA WARTOŚĆ ISTNIEJĄCYCH PORĘCZEŃ LUB GWARANCJI STANOWI RÓWNOWARTOŚĆ CO NAJMNIEJ 10% KAPITAŁÓW WŁASNYCH EMITENTA.

W prezentowanym okresie ani Emitent ani jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki stanowiących co najmniej 10% kapitałów Emitenta.

Nota 43. ZESTAWIENIE POSIADANIA AKCJI EMITENTA PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE LUB NADZORUJĄCE EMITENTA

Na dzień publikacji Pan Paweł Jarski –Prezes Zarządu jest w posiadaniu 300 tys. sztuk akcji Emitenta.

Nota 44. INFORMACJE O ISTOTNYCH ZDARZENIACH Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.

W okresie objętym sprawozdaniem nie miały miejsca istotne zdarzenia zarówno z podmiotami powiązаныmi jak i z kluczowym personelem kierowniczym.

Nota 45. INNE INFORMACJE, KTÓRE ZDANIEM EMITENTA SĄ ISTOTNE DLA OCENY JEGO SYTUACJI KADROWEJ, MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ, WYNIKU FINANSOWEGO I ICH ZMIAN ORAZ INFORMACJE, KTÓRE SĄ ISTOTNE DLA OCENY MOŻLIWOŚCI ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ EMITENTA.

Inne informacje istotne dla oceny Emitenta i jednostek zależnych i możliwości realizacji zobowiązań zawarte są w notach uzupełniających do sprawozdania finansowego za I kwartał 2018 r.

W dniu 6 lutego 2018 roku Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA podjął uchwałę w sprawie wprowadzenia do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst 40 000 (czterdzieści tysięcy) obligacji na okaziciela serii F Spółki, o wartości nominalnej 1 000,00 PLN (jeden tysiąc złotych) każda. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Na mocy uchwał Zarządu BondSpot SA oraz Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA dzień 26 lutego 2018 roku wyznaczony został jako dzień pierwszego notowania w alternatywnym systemie obrotu na Catalyst 40 000 (czterdzieści tysięcy) obligacji na okaziciela serii F Spółki o wartości nominalnej 1 000,00 PLN każda i łącznej wartości nominalnej 40 000 000,00 PLN (czterdzieści milionów złotych), oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA kodem PLEMLTL00074. Dla ww. obligacji określono również: dzień ostatniego notowania na dzień 6 października 2021 roku oraz symbol/nazwę skróconą w systemie notowań ciągłych - EMT1021.

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Grodzisk Mazowiecki, dnia 28 maja 2018 roku.

Paweł Jarski - Prezes Zarządu

Michał Zygmunt - Wiceprezes Zarządu

Anna Kostro - Członek Zarządu

Krzysztof Spyra - Członek Zarządu

Sprawozdanie sporządziła:

Katarzyna Stachowiak- Główna Księgowa

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

D. WYBRANE DANE FINANSOWE ELEMENTAL HOLDING SA

Wyszczególnienie	za okres 01.01.-31.03.2018		za okres 01.01.-31.03.2017	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	127	30	196	46
Koszt własny sprzedaży	1 860	445	2 090	487
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	-1 732	-415	-1 891	-441
Zysk (strata) brutto	-2 179	-521	-4 112	-959
Zysk (strata) netto	-2 495	-597	-3 715	-866
Liczba akcji w sztukach średnioważona	170 466 065	170 466 065	170 466 065	170 466 065
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	-0,01	0,00	-0,02	0,00
	na dzień 31.03.2018		na dzień 31.12.2017	
Aktywa trwałe	304 585	72 374	294 800	70 680
Aktywa obrotowe	100 717	23 932	112 104	26 878
Kapitał własny	314 266	74 674	316 703	75 932
Zobowiązania długoterminowe	85 148	20 232	84 098	20 163
Zobowiązania krótkoterminowe	5 888	1 399	6 103	1 463
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	1,84	0,42	1,86	0,45
	za okres 01.01.-31.03.2018		za okres 01.01.-31.03.2017	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-2 184	-523	-2 195	-512
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 722	412	-11 849	-2 763
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-10 143	-2 427	16 757	3 907

Do przeliczenia danych bilansowych użyto kursu średniego NBP na dzień bilansowy.

Do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych użyto kursu będącego średnią arytmetyczną kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień poszczególnych miesięcy danego okresu.

Okres sprawozdawczy	średni kurs w okresie*	Kurs na ostatni dzień okresu
31.03.2018	4,1784	4,2085
31.12.2017		4,1709
31.03.2017	4,2891	4,2198

E. KWARTALNE SKRÓCONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ELEMENTAL HOLDING SA.

Jednostkowy rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	za okres 01.01.2018-31.03.2018	za okres 01.01.2017 - 31.03.2017
Przychody ze sprzedaży	127	196
Przychody ze sprzedaży produktów		
Przychody ze sprzedaży usług	127	196
- od jednostek powiązanych	126	189
Koszty działalności operacyjnej	1 860	2 090
Amortyzacja	92	102
Zużycie materiałów	18	67
Usługi obce	836	1 197
Podatki i opłaty	73	43
Wynagrodzenia	406	300

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	91	45
Pozostałe koszty rodzajowe	344	336
Zysk (strata) ze sprzedaży	-1 733	-1 894
Pozostałe przychody operacyjne	54	3
Pozostałe koszty operacyjne	53	0
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-1 732	-1 891
Przychody finansowe	602	712
Koszty finansowe	1 049	2 933
Zyska(strata) z działalności gospodarczej	-2 179	-4 112
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych		
Zysk(strata) brutto	-2 179	-4 112
Podatek dochodowy bieżący	0	0
Podatek dochodowy odroczony	316	-397
Zysk(strata)netto	-2 495	-3 715

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyszczególnienie	za okres 01.01.2018- 31.03.2018	za okres 01.01.2017 - 31.03.2017
Zysk (strata) netto	-2 495	-3 715
Zysk z przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	0	0
Suma dochodów całkowitych	-2 495	-3 715

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Aktywa trwałe	304 585	294 800	258 426
Rzeczowe aktywa trwałe	1 494	1 474	1 609
Wartości niematerialne	5	8	14
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	291 232	281 132	255 223
Pozostałe aktywa finansowe	441	434	588
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 986	2 200	992
Pozostałe należności długoterminowe	9 427	9 552	
Aktywa obrotowe	100 717	112 104	128 611
Zapasy			6
Należności handlowe	84	96	270
Pozostałe należności	19 672	19 195	4 464
Pozostałe aktywa finansowe	77 999	79 415	51 560
Pozostałe aktywa	686	516	108
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 276	12 882	72 203
AKTYWA RAZEM	405 302	406 904	387 037

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

PASYWA	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Kapitał własny	314 266	316 703	313 008
Kapitał zakładowy	170 466	170 466	170 466
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny	152 655	152 655	152 655
Kapitał zapasowy	204	204	204
Niepodzielony wynik finansowy	-6 563	-7 374	-6 602
Wynik finansowy bieżącego okresu	-2 495	752	-3 715
Zobowiązanie długoterminowe i rezerwy	85 148	84 098	24 849
Kredyty i pożyczki	17 697	17 514	
Pozostałe zobowiązania finansowe	65 173	64 402	24 581
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 275	2 179	267
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	3	3	1
Zobowiązania krótkoterminowe	5 888	6 103	49 180
Kredyty i pożyczki	5 222	5 179	22 004
Pozostałe zobowiązania finansowe	64	78	26 760
Zobowiązania handlowe	313	558	212
Pozostałe zobowiązania	194	178	152
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	75	75	35
Pozostałe rezerwy	20	35	17
PASYWA RAZEM	405 302	406 904	387 037

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Kapitały zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Kapitał Zapasowy	Pozostałe kapitały	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny ogółem
Trzy miesiące zakończone 31.03.2018 r.							
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018r.	170 466	152 655	204	0	-7 374	752	316 703
Korekta błędów podstawowych					59		59
Koszt emisji akcji							
Podział zysku netto					752	-752	0
Suma dochodów całkowitych						-2 495	-2 495
Kapitał własny na dzień 31 marca 2018 r.	170 466	152 655	204	0	-6 563	-2 495	314 266
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2017 r.							
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017 r.	170 466	152 655	204	0	-2 657	-3 945	316 723
Korekta błędów podstawowych					-772		-772
Koszt emisji akcji							
Podział zysku netto					-3 945	3 945	0
Suma dochodów całkowitych						752	752
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017	170 466	152 655	204	0	-7 374	752	316 703
Trzy miesiące zakończone 31.03.2017 r.							
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017r.	170 466	152 655	204	0	-2 657	-3 945	316 723
Emisja akcji							
Koszt emisji akcji							
Podział zysku netto					-3 945	3 945	0
Suma dochodów całkowitych						-3 715	-3 715
Kapitał własny na dzień 31 marca 2017 r.	170 466	152 655	204	0	-6 602	-3 715	313 008

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	31.03.2018	31.12.2017	31.03.2017
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-2 179	1 058	-4 112
Korekty razem	-5	-8 906	1 917
Amortyzacja	92	403	102
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	118	4 700	2 298
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	421	-865	-17
Zmiana stanu rezerw	-14	20	-73
Zysk(strata) z działalności inwestycyjnej		-13 635	-3
Zmiana stanu zapasów		8	1
Zmiana stanu należności	-465	1 199	-334
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-148	646	-7
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-52	-611	-50
Inne korekty z działalności operacyjnej	43	-771	
Gotówka z działalności operacyjnej	-2 184	-7 848	-2 195
Podatek dochodowy (zapłacony) / zwrócony			
F. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-2 184	-7 848	-2 195
Wpływy	3 443	24 012	9 189
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych i aktywów finansowych		2 980	3
Spłata udzielonych pożyczek długoterminowych, obligacji	3 423	20 958	9 186
Inne wpływy inwestycyjne	20	74	0
Wydatki	1 721	103 237	21 038
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwał.	50	172	9
Nabycie jednostki zależnej			
Wydatki na aktywa finansowe	1 671	62 106	21 029
Inne wydatki inwestycyjne		40 959	
G. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 722	-79 225	-11 849
Wpływy	0	58 798	16 800
Wpływ netto z emisji akcji i innych instrumentów kapitałowych		39 600	
Kredyty i pożyczki		16 800	16 800
Inne wpływy finansowe		2 398	
Wydatki	-10 143	28 333	43
Nabycie certyfikatów	10 100		
Spłata kredytów i pożyczek			
Wykup dłużnych papierów wartościowych		26 000	
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	40	156	38
Odsetki	3	2 177	5
H. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-10 143	30 465	16 757
I. Przepływy pieniężne netto razem (A+B+C)	-10 606	-56 608	2 713
J. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-10 606	-56 608	2 713
K. Środki pieniężne na początek okresu	12 882	69 490	69 490
L. Środki pieniężne na koniec okresu (F+D)	2 276	12 882	72 203

Grodzisk Mazowiecki, dnia 28 maja 2018 roku.

Paweł Jarski - Prezes Zarządu

Michał Zygmunt - Wiceprezes Zarządu

(wszystkie kwoty podane są w tys. złotych o ile nie podano inaczej)

Anna Kostro - Członek Zarządu

Krzysztof Spyra - Członek Zarządu

Sprawozdanie sporządziła:

Dorota Godlewska-Dudek - Główna Księgowa